

з'явився новий процесуальний інструмент, яким потрібно навчитись користуватись.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Курсант 408 навчальної групи **Тугай В.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Інформаційна безпека — це захищеність інформаційних систем і інформаційних ресурсів від зовнішніх і внутрішніх загроз, що ускладнюють ефективне використання інформації суспільством, державою, окремими індивідуумами.

Застосування прихованої інформації задля маніпулювання психікою населення, реклами іноземних товарів і послуг, створення позитивного іміджу іноземних держав, окремих політичних діячів, підприємств - далеко не повний перелік можливостей використання інформації для погіршення стану економічної безпеки та рівня політичної стабільності в Україні, що використовуються зараз проти її населення. Різноманітність та розгалуженість засобів надання інформації практично унеможливує повне знешкодження негативного впливу супротивників незалежної України. Саме тому інформаційну безпеку розглядають як невід'ємну частину політичної, економічної, оборонної й інших складових національної безпеки України. Фахівці у сфері інформаційних технологій єдині в думці, що, як у свій час досягнення ядерної фізики викликали небезпеку ядерної війни, так і поширення інформатизації (комп'ютеризації) стало джерелом дуже широкого кола загроз суспільству, державі й людині.

Причини недосконалості вітчизняних систем інформаційної безпеки пояснюється тим, що:

- інформація як матеріальна цінність у порівнянні з будь-якою іншою матеріальною цінністю відносно просто копіюється, модернізується або знищується;
- широкомасштабний розвиток та впровадження обчислювальної техніки і телекомунікаційних систем у рамках

територіально розподіленої мережі, перехід на цій основі до безпаперової технології (електронним документам), збільшення обсягів і структурованості оброблюваної інформації, розширення кола її користувачів приводить до ускладнення можливості контролю та запобігання несанкціонованого одержання та використання інформації.

Інформаційна безпека повинна вирішувати наступні завдання:

- виявлення, оцінка і запобігання загроз інформаційним системам і інформаційним ресурсам;
- захист прав юридичних і фізичних осіб на інтелектуальну власність, а також збір, нагромадження і використання інформації;
- захист державної, службової, комерційної й особистої таємниці.

Виділяють наступні **групи загроз інформаційної безпеки:**

- **програмні** — розповсюдження «вірусів», введення апаратних і програмних закладок, знищення і модифікація відомостей в інформаційних системах;
- **технічні**, у тому числі радіоелектронні, — перехоплення інформації в лініях зв'язку;
- **фізичні** — знищення засобів обробки і носіїв інформації, розкрадання носіїв, а також апаратних або програмних паролівних ключів;
- **інформаційні** — порушення регламентів інформаційного обміну, незаконний збір і використання інформації, несанкціонований доступ до інформаційних ресурсів, незаконне кодування даних в інформаційних системах, дезинформація, приховання або перекручування інформації, розкрадання інформації з баз даних.

Розрізняють наступні заходи по забезпеченню інформаційної безпеки:

- юридичні;
- організаційно-економічні;
- технологічні.

Названі заходи базуються на наступних принципах:

- нормативно-правова база інформаційних відносин у суспільстві чітко регламентує механізм забезпечення права

громадян вільно розшукувати, одержувати, робити і поширювати інформацію будь-яким законним способом;

- інтереси власників і розпорядників інформаційних ресурсів охороняються законом;

- засекречування (закриття) інформації є виключенням із загального правила на доступ до інформації;

- відповідальність за збереження інформації, її засекречування

і розсекречення персоналізується;

- спеціальною турботою держави є розвиток сфери інформаційних послуг, що надаються населенню і фахівцям на основі сучасних комп'ютерних мереж, системи загальнодоступних баз і банків даних, що містять довідкову інформацію соціально-економічного, культурного і побутового характеру, право доступу до яких гарантується і регламентується законодавством.

Інформаційна безпека тісно пов'язана з функціонуванням інформаційного ринку, найбільш розгалуженою частиною якого є «сфера інформації», а її головним сектором виступає економічна інформація, що, у свою чергу, безпосередньо пов'язана з проблемою забезпечення економічної безпеки країни в цілому, різних суб'єктів господарювання, особистості.

Світовий досвід розвитку інформаційного ринку показує, що управлінська і підприємницька діяльність потребує постійного отримання економічної інформації, а також інформації соціального характеру.

Концепція безпеки повинна в загальному вигляді відповідати на три базових питання:

- що захищати?
- від чого (кого) захищати?
- як захищати?

З питанням “що захищати” пов'язане поняття “об'єкт захисту”. За сформованою в міжнародній практиці думкою, об'єктами захисту з урахуванням їх пріоритету є:

- людина;
- інформація;
- матеріальні цінності.

Тому загальна проблема безпеки містить у собі:

- фізичну безпеку, під якою розуміється забезпечення захисту від зазіхань на життя людей;
- матеріальну безпеку, що забезпечує збереження матеріальних цінностей.

Зважаючи на зазначене під інформаційною безпекою слід розуміти такий стан інформаційного середовища (інформації, інформаційної системи, інформаційного ресурсу), при якому гарантується розвиток цього середовища та його використання в інтересах людини, суспільства та держави, а також захищеність від відповідних загроз.

ВИКОРИСТАННЯ ОДОРОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ

Курсант 302 навчальної групи **Усович А.В.**

У тих країнах, де існують сформовані традиції застосування службових собак не лише у митній справі, а й під час розслідування кримінальних правопорушень, розвиток кінології йде по шляху інтенсифікації. Кінологічні команди сконцентровані у мобільні підрозділи і використовуються на підставі оперативних даних і аналітичних розробок. При цьому, мобільність кінологічних підрозділів – основа їхньої ефективності.

Усе в світі має свій запах. Ніякі суперсучасні пристрої не замінять нюховий аналізатор собаки-детектора. У складних умовах задимленості, цілого букета різноманітних ароматів міста і житла тільки навчений собака здатний відчути й ідентифікувати потрібний запах та показати з точністю до сантиметрів, відкіля він виходить.

2 квітня 1994 року була створена «Кінологічна служба МВС України». Згідно Наказу МВС України № 1326 «Кінологічна служба МВС України» [1] діє як окремий підрозділ МВС України і входить до блоку кримінальної міліції на правах самостійного відділу і є головним підрозділом Кінологічної служби органів внутрішніх справ.